

Styrelsen för
GRYAAB AB
Org.nr. 556137-2177

får härmed avge

ÅRSREDOVISNING

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2017

Årsredovisningen omfattar	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Rapport över förändring eget kapital	10
Kassaflödesanalys	11
Tilläggsupplysningar	12

v

ÅRSREDOVISNING FÖR GRYAAB AB

Styrelse och verkställande direktören för Gryaab AB, organisationsnummer 556137-2177, med säte i Göteborg, lämnar härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Gryaab är ett regionalt aktiebolag, med säte i Göteborg, som ägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Göteborgs stad är den största ägaren med cirka 71 procent. För exakta uppgifter om ägarförhållandena, se not 19. Gryaab AB ingår i koncernen Göteborg Stadshus AB, (organisationsnummer 556537-0888) som i sin tur ägs av Göteborgs Stad. Moderföretaget har sitt säte i Göteborg.

Information om verksamheten

Gryaab ansvarar för att avleda och behandla avloppsvatten från de anslutna kommunerna. 763 064 (746 882) personer är anslutna till Ryaverket. Dessutom är olika verksamheter, som till exempel industrier, skolor och sjukhus, anslutna. Avledningen av kommunernas avloppsvatten sker via självfall i bergtunnlar som Gryaab äger och förvaltar. På Ryaverket renar vi avloppsvattnet och behandlar också det slam som avskiljs. Det renade vattnet släpps ut i Göta älvs mynning till havet.

I verksamheten ingår dessutom en slambehandlingsanläggning vid Syrhåla och en komposteringsanläggning vid Vikan. För närvarande är anläggningen i Syrhåla avställd. Vid Vikan är det möjligt att kompostera och mellanlagra slam.

Efter att avloppsvattnet har renats på Ryaverket leds en del av vattnet till Göteborg Energis värmepumpsanläggning där värmen i vattnet utvinns. Därefter återförs vattnet till Gryaab innan det leds ut till Göta älv via Gryaabs utloppstunnel. Gryaab producerar också stora mängder biogas och levererar det till Göteborg Energi som uppgraderar biogasen till fordonsgas. Verksamheten finansieras genom avgifter från ägarkommunerna och intäkter från externa kunder. Avgifterna fastställs varje år av Gryaabs styrelse.

Gryaab måste följa ett antal miljökrav och villkor eftersom verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken. De viktigaste miljövillkoren gäller utsläpp av näringsämnen kväve och fosfor samt organiskt material. Miljövillkoren har fastställts som både riktvärden och gränsvärden och länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Viktiga händelser under 2017

Under 2017 tog Gryaab i drift flera nya anläggningsdelar och uppfyllde samtliga miljökrav med mycket god marginal. Halten i utgående vatten var för helåret:

Kväve: 7,2 mot riktvärde 10 (mg/l)

Fosfor: 0,22 mot riktvärde 0,3 (mg/l)

BOD₇: 7,6 mot gränsvärde 10 (mg/l)

Gryaab behandlade 138 miljoner kubikmeter vatten på Ryaverket och producerade 39 830 ton slam som är godkänt för jordbruksanvändning enligt Revaqcertifieringen. Delar av slammet har spridits på åkermark under året och resten av slammet är planerat att spridas våren 2018. Det övriga slammet komposterades.

En ny anläggning för kväverening togs i drift efter ett antal år med stora byggnationer. Även en ny driftcentral blev färdigställd där avdelningen drift med kontrollrum och laboratorium flyttade in under sommaren 2017. I slutet av sommaren anordnade Gryaab ett mycket uppskattat öppet hus för allmänheten för att visa upp verksamheten och de nya anläggningsdelarna.

Resultat och ekonomisk ställning

Gryaabs resultat uppgick till 6 416 (13 275) tkr före bokslutsdispositioner och skatt, jämfört med budgeterat resultat 55 tkr. Verksamhetens rörelsekostnader ökade med 26,5 (5,8) mkr till 332,5 (306,0) mkr. Gryaabs driftkostnader ökade med 10,9 mkr till 230,6 (219,7) mkr. Avgifterna uppgick till 321,0 (307,1) mkr. Övriga intäkter ökade med 1,2 mkr och uppgick till 42,7 (41,5) mkr.

Årets aktiveringar av projekt och inventarieinköp uppgår till 219,1 (331,0) mkr. Pågående nyanläggningar uppgår till 7,4 (141,1) mkr.

Gryaabs avskrivningar uppgår till 101,7 (86,3) mkr. Anläggningarnas samlade anskaffningsvärde uppgår till 3 042 (2 833) mkr. Det bokförda värdet uppgår till 1 567 (1 584) mkr. Anläggningarnas försäkringsvärde har efter extern värdering fastställts till 4 775 mkr. Nyanskaffningsvärdet för anläggningarna uppskattas till tio miljarder.

Den totala lånevolymen har minskat med 7 mkr till 1 425 (1 432) mkr. Balansomslutningen har minskat till 1 584 (1 605) mkr.

Gryaab följer finansiella anvisningar som styrelsen beslutar om. De definierar mål, riktlinjer och principer för bolagets långsiktiga finansiering och skuldförvaltning. Gryaabs finansiering sker genom Göteborgs stads koncernbank. Sedan tidigare har delar av Gryaabs lån räntesäkrats genom finansiella derivat. Dessa fasas ut allteftersom de förfaller och lånevolymen säkras centralt genom koncernbanken. 2017 har de finansiella kostnaderna uppgått till 26,1 (30,3) mkr. Medelräntan under året var 1,8 (2,2) procent.

Gryaabs avgifter från ägarkommunerna har uppgått till 321 (307,1) mkr. Avgiften fördelas så att 80 procent belastar kommunerna proportionellt mot debiterad vattenförbrukning med avledning till Gryaab och 20 procent fördelas proportionellt mot respektive kommuns andel av den totala avledningen av spillvatten till Ryaverket.

Bolagets obeskattade reserver har ökat och uppgår till 89,5 (82,7) mkr. Soliditeten har ökat och uppgår till 5,3 (4,9) %. För 2017 hade verksamheten budgeterats med ett mindre överskott.

Med tanke på att resultatet efter finansiella poster gav ett överskott på 6,4 mkr 2017, har verksamheten budgeterats för 2018 med ett underskott på 4,2 mkr. Det innebär att avgifterna till ägarkommunerna kommer att vara oförändrade jämfört med 2017.

Flerårsöversikt	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	358 983	342 413	335 797	330 986	303 473
Rörelseresultat	32 247	43 225	28 779	32 128	15 859
Balansomslutning	1 583 539	1 605 361	1 439 607	1 417 085	1 384 370
Eget Kapital	13 506	13 866	14 034	14 256	13 715
Soliditet	5,3%	4,9%	4,7%	4,8%	4,6%
Antal tillsvidareanställda	94	95	94	93	91

Medarbetare och organisation

Antalet tillsvidareanställda är 94 personer, en minskning med en person. Gryaab har flera rekryteringar för att ersätta personal som pensionerats eller lämnat verksamheten av andra skäl. Ett projekt med namnet Bästa arbetsplatsen har genomförts under 2017. Syftet har varit att stärka den psykosociala arbetsmiljön och att skapa goda relationer mellan arbetskamrater och de olika avdelningarna. Hela personalen har varit inblandad via workshops och seminarier. I övrigt fortsätter organisationen att utvecklas och ett förbättrat samspel mellan olika avdelningar och funktioner har varit, och kommer fortsätta att vara ett prioriterat område.

Arbetsmiljö och säkerhet

Gryaab har höga ambitioner inom arbetsmiljö och säkerhet. Anläggningarna förnyas kontinuerligt med fokus på ständiga förbättringar inom arbetsmiljöområdet.

Under 2017 inträffade en explosion i en skruvpress för avvattning av avloppslam. Det var i samband med svetsningsarbete i anslutning till skruvpressen som en explosiv gasblandning av rötgas antändes.

Ingen person kom till skada vid explosionen. Incidenten anmäldes till Arbetsmiljöverket.

Gryaab såg allvarigt på det som inträffade och har genomfört åtgärder för att en liknande händelse inte ska kunna hända igen.

Framtida utveckling

Gryaabs framtida utveckling beskrivs och analyseras varje år när verksamhetsplan och budget för följande verksamhetsår tas fram. I verksamhetsplanen ingår bland annat en ekonomisk långtidsplan för de närmaste fem åren. Den visar att Gryaabs utveckling, verksamhet och kostnader till största del påverkas av miljökrav som fastställts för verksamheten och de skärpta reningskrav som sannolikt kommer i framtiden.

Långtidsplanen är även en del av Gryaabs budget och revideras varje år i samband med budgetarbetet.

Gryaabs avgift kommer även fortsatt att öka de närmaste åren som en följd av pågående och planerade investeringar. I den femåriga ekonomiska långtidsplanen uppskattar Gryaab att avgiften till ägarkommunerna kommer att öka till knappt 335 mkr 2022. I planen ingår flera reinvesteringsprojekt för att bibehålla kvaliteten i den åldrande anläggningen. Dessutom ingår nyinvesteringsprojekt för att uppnå nya eller ökade krav. Investeringsvolymer för de närmaste fem åren har uppskattats till 520 mkr.

Gryaabs arbete med slamdisponering följer styrelsens beslutade inriktning, vilket innebär att Gryaabs slam i första hand ska återföras i kretsloppet som gödning. Gryaab har certifierat verksamheten enligt Svenskt Vattens nationella certifieringssystem

Revaq. Den långsiktiga målsättningen är att Gryaab ska återföra allt slam och ett delmål är att återföra hälften av slammet senast 2018. Den framtida slamdisponeringen är en fråga som har stor betydelse för kostnadsutvecklingen inom bolaget, eftersom det är en av de större kostnaderna i driftbudgeten.

I Göteborgsregionen finns höga ambitioner om tillväxt och en aktuell fråga är om Gryaab kommer att klara belastningsökningen i framtiden. Det har även kommit förfrågningar från andra kommuner om att eventuellt få ansluta sig. Under 2018 förväntas Bollebygd att bli ny ägare.

Under 2017 har vi lämnat in en ansökan om nytt miljötillstånd. Villkoren i det nya miljötillståndet kommer att ha stor betydelse för Gryaabs utveckling på kort och medellång sikt. Vissa kravskärpningar går att hantera genom ytterligare optimeringar av vår nuvarande anläggning. Om kraven blir tuffare än så kommer nya reningssteg behövas, på ny mark, vilket innebär stor investeringar som kommer att påverka VA-avgiften avsevärt för våra ägarkommuner.

Kvalitet och miljö

Gryaabs verksamhet är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Avloppsreningsverket har verksamhetskod 90.10 enligt miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251). Utöver det har Gryaab tillstånd att ta emot vissa mängder externt organiskt avfall, verksamhetskod 90.160. Slamförvaringen i bergrummet i Syrhåla har verksamhetskod 90.300. Hur Gryaab uppfyller miljövillkoren redovisas i miljörapporterna för Ryaverket och Syrhåla, samt en årsrapport för tunnel Lerum. Alla miljövillkor uppfylldes 2017.

Under 2017 har en ny slamavvattningsanläggning, nya bassänger för efternitriktion och en ny driftcentral tagit i drift. Under hösten startade Gryaab även en ny rejektivattenrening. Gryaab lämnade också in en ny tillståndsansökan för Ryaverket inom befintlig fastighet. Den har medfört omfattande utredningar av påverkan på recipient, reningsmöjligheter med befintlig och ny reningsteknik, flödesprognoser fram till 2030 med mera. Utredningarna visade att de höga flödena till Ryaverket har en stor påverkan på vilka villkor som kan uppnås inom befintlig fastighet.

I november 2014 lämnade Gryaab in en anmälan om anpassnings- och avvecklingsplan för bergrummet i Syrhåla enligt 38§ i Förordningen om deponering av avfall. I december 2017 blev Gryaab ålagda att senast den 1 maj 2018 ansöka om undantag från 22§ i samma förordning då bergrum 2 inte är försett med en botten-tätning. Alternativt ska ett samråd inför ansökan om förnyat tillstånd för verksamheten vid Syrhåla genomföras senast den 1 december 2018. I dagsläget sker ingen deponering av slam i bergrummet, endast övervakning enligt kontrollprogram pågår. Gryaab har inte tagit ställning till hur bolaget framöver vill använda avvattningsanläggningen och bergrummet i Syrhåla. I maj 2017 genomfördes en periodisk besiktning vid Ryaverket och Syrhåla. De förbättringsförslag konsulten lämnade har hanterats under hösten.

✓

Forskning och utveckling

Forsknings- och utvecklingsprojekt drivs i nära samarbete med universitet, högskolor och andra institutioner.

Samarbetet med Chalmers och Lunds tekniska högskola kring Gryaabs processer är väl etablerat och har gett väldigt goda resultat. Det nuvarande treårsavtalet gällde till och med halvårsskiftet 2017.

Gryaab har beslutat om ytterligare två års samarbete, till och med halvårsskiftet 2019.

Gryaabs ersättning till Chalmers och Lunds tekniska högskola uppgår till 0,6 mkr per år.

2017 har betydande forsknings- och utvecklingsinsatser fokuserats på utvecklingen av reningsmetoder för läkemedel, hantering av höga flöden samt möjligheter för slamhantering och -disponering.

En betydande del av arbetet bedrivs inom forskningsklustret VA-teknik Södra, som stöds av Svenskt Vatten, men även i samarbete med andra forskningskluster och aktörer. Resultat från dessa projekt har redovisats i olika internationella och nationella sammanhang.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	4 665 718
Årets resultat	<u>-360 297</u>
Kronor	<u><u>4 305 421</u></u>

Styrelsen och verkställande direktören förslår att

I ny räkning överförs	<u>4 305 421</u>
Kronor	<u><u>4 305 421</u></u>

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt, se efterföljande resultat- och balansräkningar, kassflödesanalyser samt tilläggsupplysningar.

Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor om inte annat anges.

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Rörelsens intäkter	1		
Nettoomsättning	2, 3	358 983	342 413
Aktiverat arbete för egen räkning		4 744	6 201
Övriga rörelseintäkter		971	630
Summa intäkter		364 698	349 244
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-59 303	-56 507
Övriga externa kostnader	4, 6	-91 790	-87 036
Personalkostnader	5	-79 506	-76 154
Avskrivningar	1, 7	-101 725	-86 303
Övriga rörelsekostnader		-127	-19
Summa kostnader		-332 451	-306 019
Rörelseresultat		32 247	43 225
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		354	358
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-26 185	-30 308
Finansiella poster netto		-25 831	-29 950
Resultat efter finansiella poster		6 416	13 275
Bokslutsdispositioner			
Förändring av överavskrivningar		-6 776	-13 443
Summa bokslutsdispositioner		-6 776	-13 443
Resultat före skatt		-360	-168
Skatter			
Skatt på årets resultat	9	-	-
Årets resultat		-360	-168

✓

Balansräkning

Tillgångar	Not	2017-12-31	2016-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10	5 605	7 275
Materiella anläggningstillgångar	11,12, 13,14	1 561 758	1 576 971
Finansiella anläggningstillgångar	15	2 530	2 530
Summa anläggningstillgångar		1 569 893	1 586 776
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		3 012	984
Fordringar koncernföretag	16	4 400	4 493
Skattefordringar	17	1 422	532
Övriga fordringar		1 122	9 712
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	18	3 690	2 828
Kassa och bank		-	36
Summa omsättningstillgångar		13 646	18 585
Summa tillgångar		1 583 539	1 605 361

Balansräkning, forts

Eget kapital och skulder	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital	19		
Aktiekapital		9 100	9 100
Reservfond		100	100
Fria reserver		4 666	4 834
Årets resultat		-360	-168
Summa eget kapital		13 506	13 866
Obeskattade reserver			
Avskrivningar utöver plan	20	89 511	82 735
Summa obeskattade reserver		89 511	82 735
Avsättningar	21		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		906	960
Uppskjutna skatteskulder		1 113	1 113
Övriga avsättningar		6 100	6 100
Summa avsättningar		8 119	8 173
Långfristiga skulder			
Skulder till Göteborgs Stad	22	-	300 000
Summa långfristiga skulder		-	300 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		596	604
Skulder till Göteborgs Stad	22	750 000	550 000
Checkräkningskredit mot Göteborgs Stad	22	675 467	582 280
Leverantörsskulder		19 808	44 275
Övriga kortfristiga skulder		1 223	1 277
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	25 309	22 151
Summa kortfristiga skulder		1 472 403	1 200 587
Summa skulder och eget kapital		1 583 539	1 605 361

✓

Rapport över förändring i eget kapital

	<u>Bundet eget kapital</u>		<u>Fritt eget kapital</u>		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Belopp vid årets ingång 2016-01-01	9 100	100	5 057	-223	14 034
Disposition av föregående års resultat			-223	223	-
Årets resultat				-168	-168
Belopp vid årets utgång 2016-12-31	9 100	100	4 834	-168	13 866
Belopp vid årets ingång 2017-01-01	9 100	100	4 833	-168	13 866
Disposition av föregående års resultat			-168	168	0
Årets resultat				-360	-360
Belopp vid årets utgång 2017-12-31	9 100	100	4 665	-360	13 506

Vid årets utgång uppgår bolagets aktiekapital till 9 100 000 kr, fördelat på 9 100 aktier, samtliga med ett kvotvärde om 1000 kr per aktie.

✓

Kassaflödesanalys

	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	6 416	13 275
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	101 055	89 789
Betald skatt	-	-114
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	107 471	102 950
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning/minskning av rörelsefordringar	5 793	-2 856
Ökning/minskning av rörelseskulder	-21 371	4 775
Kassaflöde från den löpande verksamheten	91 893	104 869
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-85 286	-248 820
Försäljning av inventarier	170	276
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-85 116	-248 544
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Amortering av skuld	-100 000	-280 000
Förändring av checkräkningskredit	93 187	423 611
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-6 813	143 611
Årets kassaflöde	-36	-64
Likvida medel vid årets början	36	100
Likvida medel vid årets slut	-	36

✓

Tilläggsupplysningar

NOTER

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3").

Resultaträkning

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i takt med att arbete och tjänst utförs.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där Gryaab är leasingtagare redovisas som operationell leasing, oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Låneutgifter

Samtliga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten räntekostnader och liknande resultatposter.

Avskrivningar

Immateriella eller materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. Mark har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuellt kvarvarande del av den gamla komponenten. Den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras med en ny avskrivningsplan. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av immateriella/materiella tillgångar. Följande nyttjandetider tillämpas:

Dataprogram	3 år
Byggnadsdelar	20 - 100 år
Markanläggningar	20-50 år
Tunnlar	100 år
Ledningar	10 - 33 år
Biogasanläggning	7 - 33 år
Syrhåla	10 - 33 år
Reningsverk	5 - 50 år
Övriga maskiner och inventarier	3 - 20 år

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller för balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade på balansdagen.

Aktuell skatt samt uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen om inte skatten kan hänföras till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital.

✓

Balansräkning

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar, som är förknippade med tillgången, sannolikt kommer att tillfalla bolaget och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärde ingår inköpspriset och utgifter som direkt kan hänföras till inköpet och syftar till att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med bolagets avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter räknas leverans, hantering, installation och montering samt aktiverat arbete för egen räkning och konsulttjänster.

Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Finansiella skulder - redovisning och värdering

Bolaget har valt att inte redovisa finansiella instrument till verkligt värde utan tillämpar en metod med utgångspunkt i anskaffningsvärde i enlighet med kapitel 11 - finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärde i BFNAR 2012:1 (K3)

Säkringsredovisning

Bolaget tillämpar säkringsredovisning i syfte att minska fluktuationen i resultatet som en följd av säkring av ränterisker. Omvärdering sker inte av den säkrade posten om det finns en motsatt värdeförändring på säkringsinstrumentet.

Bolaget har ränteswappar för att säkra kassaflöden som kan hänföras till lån med rörlig ränta. Vid kassaflödes-säkring redovisas erlagd respektive erhållen ränta på säkringsinstrumentet i samma period som räntan på den säkrade posten redovisas.

Avsättningar

Gryaab gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Uppskattningar och bedömningar

Gryaab gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningarna och antaganden ses över regelbundet. Eventuella ändringar redovisas i den period ändringen görs, om den endast påverkar den perioden. Påverkar ändringen både den aktuella och framtida perioder, görs ändringen i samtliga perioder.

2 Nettoomsättning

Bolagets huvudsakliga intäkter kommer från debiterade avgifter till anslutna ägarkommuner. De uppgår till 321 000 (307 100) tkr.

3 Försäljning och inköp mellan koncernföretag

Bolaget har haft intäkter från koncernbolag uppgående till 28 252 (26 649) tkr. Av bolagets totala inköp kommer 13 317 (10 809) tkr från koncernbolag.

Kommun	Slutlig avgift	Andel %
Ale	7 674	2,4%
Göteborg	246 791	76,9%
Härryda	8 950	2,8%
Lerum	10 579	3,3%
Kungälv	10 833	3,4%
Mölnadal	23 391	7,3%
Partille	12 782	4,0%
	321 000	100,0%

4 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer

Förtroendevalda revisorer

Revisionsuppdrag	148	127
------------------	-----	-----

Externa revisorer

Revisionsuppdrag	144	277
------------------	-----	-----

5 Bolagets personal

Antal anställda är 108 (109) personer, fördelat på 34 (33) kvinnor och 74 (77) män.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:	2017	2016
Löner och ersättningar	50 230	49 882
varav utbetald pension	120	167
Sociala kostnader	24 640	22 863
varav pensionskostnader	6 214	5 826
Summa	74 870	72 745

Löner, andra ersättningar fördelat mellan styrelsemedlemmar och verkställande direktör samt övriga anställda:

	2017	2016
Styrelse och vd	1 490	1 484
Övriga anställda	48 740	48 398

Gryaab AB:s verkställande direktör till och med september har erhållit lön om 875 109 kronor.

Premie för tjänstepension, enligt individuellt chefsavtal för företagschefer inom Göteborgs Stad, uppgick till 267 470 kronor. Premie för sjukvårdsförsäkring har erlagts med 6 660 kronor.

Från och med oktober månad tillförordnad verkställande direktör, som har erhållit 263 250 kronor, har pensionsavtal i enlighet med PA-KFS09.

Företagsledningen består av sex personer, fyra kvinnor och två män.

Styrelsen har sju ledamöter och fem ersättare samt tre fackliga representanter.

Sjukfrånvaron har under året varit 2,9 (3,2) % varav sjukfrånvaro som varat mer än 60 dagar var 0 (1,6) %. Sjukfrånvaron för kvinnor var 5,6 (4,8) % och för män 1,6 (2,5) %.

Upplysning om sjukfrånvaro	2017	2016
	%	%
34 år och yngre	4,4	3,4
35 - 49 år	3,9	4,9
50 år och äldre	1,5	1,7

6 Operationella leasingavtal

Framtida minimileasingavgifter som skall erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:	2017	2016
Förfaller till betalning inom ett år	186	317
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	418	398
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	771	808

7 Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar	2017	2016
Programvaror	1 670	544
Summa	1670	544
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar	2017	2016
Byggnader och mark	26 812	14 635
Maskiner och andra tekniska anläggningar	69 877	67 497
Inventarier, verktyg och installationer	3 366	3 627
Summa	100 055	85 759

8 Räntekostnader och liknande resultatposter	2017	2016
Räntekostnader, övriga	26 185	30 308
Summa	26 185	30 308

9 Skatt på årets resultat	2017	2016
Skatt på årets resultat	-	-
Redovisat resultat före skatt	-360	-168
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	-79	-37
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	0	-1
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	81	38
Outnyttjat underskott från föregående år	-2	0
Redovisad skattekostnad	0	0

10 Immateriella anläggningstillgångar	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 819	-
Inköp	-	7 819
Utgående anskaffningsvärden	7 819	7 819
Ingående avskrivningar	-544	-
Årets avskrivningar	-1 670	-544
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 214	-544
Utgående planenligt restvärde	5 605	7 275

11 Byggnader och mark	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	737 591	452 016
Inköp	146 311	285 575
Utgående anskaffningsvärden	883 902	737 591
Ingående avskrivningar	-127 849	-113 214
Årets avskrivningar	-26 812	-14 635
Utgående ackumulerade avskrivningar	-154 661	-127 849
Utgående planenligt restvärde	729 241	609 742

Bolaget äger fastigheten Färjestaden 20:6 som är oljeförorenad och saknar byggrätt enligt detaljplan och har åsatts ett taxeringsvärde under 1 000 kr samt fastigheterna Sjövalla 1:124 och 1:130 i Mölndals kommun värderade till under 1 000 kr.

12 Maskiner och andra tekniska anläggningar	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 054 234	2 019 225
Inköp	66 088	35 009
Försäljning / utrangeringar	-7 688	-
Utgående anskaffningsvärden	2 112 634	2 054 234
Ingående avskrivningar	-1 237 631	-1 170 133
Årets avskrivningar	-69 877	-67 498
Försäljning / utrangeringar	7 688	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 299 820	-1 237 631
Utgående planenligt restvärde	812 814	816 603

Anläggningarna är uppförda på mark ägd av Göteborgs stad.

✓

13 Inventarier, verktyg, installationer och fordon	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	41 072	44 135
Inköp	6 677	2 578
Försäljningar / Utrangeringar	-2 499	-5 641
Utgående anskaffningsvärden	45 250	41 072
Ingående avskrivningar	-31 576	-33 416
Årets avskrivningar	-3 366	-3 627
Försäljningar / Utrangeringar	2 056	5 467
Utgående ackumulerade avskrivningar	-32 886	-31 576
Utgående planenligt restvärde	12 364	9 496

14 Pågående nyanläggningar	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	141 130	222 784
Årets nettoanskaffning	-133 790	-81 654
Utgående anskaffningsvärden	7 340	141 130

Avser pågående projekt som inte färdigställts per bokslutsdagen. I anskaffningskostnaden ingår externa inköp och aktivering av eget arbete till beräknad självkostnad. Projekten aktiveras löpande och omklassificeras vid färdigställande under tillämplig rubrik. Bolaget har från och med 2005 aktiverat eget arbete i investeringsprojekt. Under året har 4 744 (6 201) tkr aktiverats.

15 Finansiella anläggningstillgångar

Gryaab äger en andel i bostadsrättsföreningen Brf Björkdalen i Tanumstrand, Grebbestad.

	2017-12-31	2016-12-31
Andel bostadsrättsförening	2 530	2 530
Summa	2 530	2 530

16 Fordringar koncernföretag

Avser kundfordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avseende bolag tillhörande Göteborg stad 4 400 (4 493).

17 Skattefordringar

Avser under året erlagd preliminärskatt minskat med årets kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt.

✓

18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader är 1 787 (1 608) och upplupna intäkter 1 903 (1 220).

19 Ägarstruktur och antalet aktier**2017-12-31**

Ale kommun	307
Göteborgs kommun	6 500
Härryda kommun	256
Kungälv kommun	498
Lerums kommun	435
Möndals kommun	720
Partille kommun	384
Summa	9 100

20 Obeskattade reserver

	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	89 511	82 735
Summa	89 511	82 735

21 Avsättningar

	Pensioner	Skatter	Marksanering
Ingående balans 2017-01-01	960	1 113	6 100
Årets avsättningar/ upplösning	-54	-	-
Utgående balans 2017-12-31	906	1 113	6 100

Avsättningarna utgörs av pensionsförpliktelser enligt tryggandelagen, uppskjuten skatt vid övergång till komponentavskrivning av byggnader enligt K3 regelverk. Marksanering avser bedömda kostnader för sanering av förorenad mark vid förvärv av fastigheten Göteborg Färjestaden 20:6. Under 2016 har en ny bedömning gjorts av saneringskostnaderna, då tidigare avsättning har varit för låg i förhållande till faktiska kostnader.

22 Långfristiga skulder**2017-12-31**   **2016-12-31****Förfallotidpunkt**

Mellan ett till fem år från balansdagen	-	300 000
	-	300 000

Bolaget har säkrat finansieringen genom kortfristiga lån på 750 000 tkr från Göteborgs stad. Vidare har företaget en checkräkningskredit på 675 467 tkr.

Långgivare är Göteborgs stad, limiten uppgår för närvarande till 720 000 tkr.

De kortfristiga lånen samt checkräkningskrediten redovisas som skulder till Göteborgs Stad i balansräkningen.

23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna personalkostnader	3 978	3 975
Upplupna räntor	7 879	8 595
Upplupna energikostnader	3 777	2 400
Övriga upplupna kostnader	9 675	7 181
Summa	25 309	22 151

24 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel (kr)

Balanserad vinst	4 665 718
Årets resultat	-360 297
	<u>4 305 421</u>

Styrelsen föreslår att vinstmedelen disponeras så att:

i ny räkning överförs	4 305 421
	<u>4 305 421</u>

25 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång före undertecknandet av denna årsredovisning som är att beteckna såsom väsentliga.

26 Transaktioner med närstående

Transaktioner mellan företaget och dess närstående bolag har skett på marknadsmässiga grunder. Några transaktioner med ledande befattningshavare eller nyckelpersoner utöver lön och ersättningar har inte förekommit.

27 Ställda säkerheter samt eventalförpliktelser

	2017-12-31	2016-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventalförpliktelser	Inga	Inga

Göteborg den 9 februari 2018

Peter Rundström
Ordförande

Catrin Björkman

Claes Johansson

Svante Bergh

Olle Adolfsson

Gun Kristiansson

Bengt Johansson

Karin van der Salm
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 9 februari 2018
Ernst & Young AB

Hans Gavin
Auktoriserad revisor